

hebben teruggevonden, maar het wordt betwijfeld, of dit werkelijk het zijne is. Behalve de genoemden is ook Van Santvoort zeer bekend geworden.

Of de schepen dier vreemdelingen van een soortgelijk model waren als het hier afgebeelde, is niet vast te stellen. In ieder geval hadden deze er in zoover mede te maken, dat Japansche firma's te Nagasaki en elders personen (vermoedelijk buitenlanders) in dienst namen, die door taalkennis (b.v. Portugeesch, Hollandsch, enz.) en andere kundigheden bijzonder geschikt waren om als bemiddelaars en raadslieden op te treden in de streken, waarop men handel dreef (China, Philippijnen, Achter-Indië, Java, Sumatra). Zoo ontvingen de Hollanders de eerste berichten over het verblijf van bovengenoemde schipbreukelingen van een Portugeesch kapitein, die zoo'n Japansche jonk commandeerde. Met een dergelijk vaartuig, door den Heer van Hirado uitgerust, kwamen twee leden dier bemanning te Patani op de kust van Annam en hun berichten gaven mede aanleiding tot de eerste zending van de Oost-Indische Compagnie naar Japan in 1609, waarbij de eerste officieele „hofreis" gedaan werd, eveneens in zulk een schip, en waarbij de beroemde pas verkregen werd, die (hoewel de formule eenigszins afwijkt) blijkbaar overeenkomst vertoont heeft met de bovenvermelde „brieven met rood zegel", echter nu ingericht voor een in 't buitenland gevestigde monopolie-maatschappij van een andere natie.

Ook later verschijnen deze Japansche schepen keer op keer in de annalen van den handel der Compagnie in die streken. Ze treden ook als concurrenten en tegenstanders op. Zoo b.v. in Formosa, waar de handelspolitiek van het pas gevestigde Hollandsche gezag de Japansche vaart belemmerde, hetgeen een botsing ten gevolge had (1628), waarvan de gouverneur Nuijts, later ook door de „hooge Regeering" gedesavoueed en aan de Japanners uitgeleverd (1630), het slachtoffer werd.

Intusschen was de verandering in de politiek van het Tokugawa-regime begonnen, waarbij de vervolging tegen het Christendom tenslotte geleidelijk een bijna volledige afsluiting van alle verkeer met den vreemde tengevolge had, hetwelk het einde van het uitzenden der eigen Japansche, voor overzeeschen handel bestemde schepen beduidde. De herinnering daaraan wordt levendig gehouden door een aantal votiefschilderijen o.a. in de Buddhistische Kwannontempel „Kiyomizudera" te Kyōto. Het hier afgebeelde is aan dat heiligdom aangeboden in October 1634 (Kanei 11) en behoorde aan het handelshuis Sueyoshi (afb. 1). De vorm is ongeveer die van een Chineesch schip met een hooge verschansing, voorzien van patrijspoorten en uitspringende ingangen; de lengte moet ongeveer 12 jō (36,5 M.), de breedte 5 jō, 4 shaku (15,3 M.) zijn geweest, terwijl aan de 3 masten de groote, moeilijk te hanteeren zeilen zijn bevestigd. Sommige bijzonderheden doen echter ook aan Westerschen invloed denken. Er moet ruimte in zijn geweest voor 300 personen. Derge-